

N. Westen

Topographia ARCTICAE IASTICAE ecclesie Siaslica, dividenda in

22
~~18~~

Lapmarciam et Finmarkiam

Lapmarcia Danica.

Grønne Lapmark faw vi un illu unum ipsum et mit
m-asunt, ag ghat af soun ghatu dno; isti nuptitudo affus
sone hincubens, foug rijkens hofuand, notitium Regni no-
sre Finmark ghatu foun fca ghal foun Lappu, foun sio- og
fiald- founu, fca m-dia dya ghatu dntlu, qd i founu,
foun loun undu dant foun dntlu dnt i dntlu, un uof fiald-
founu, fca fiald- founu, ungu nra Lappu hntuach foun
foun fiald- founu uod fiald; ag goun ghatu hntu, unu-
loun fiald vi dnt, faw fiald ag fca fiald unu i fiald- hntu
unnu, ag paa fiald- unnu, fiald foun foun unnu ag un- loun-
dnt, ag goun foun i dntnu. foun vil hnt und dnt dnt-
hntu, foun dntu foun hntu, foun unnu dntu foun
Lappu, ag foun foun dntnu, apud Saxoem. foun foun
unntu illu conferens unntu foun dntu unntu foun
unnu.

I. Grønne Lapmark i Rijkens hntu. Unntu foun i foun-
foun fiald ag foun- founu unntu Arctica og Soma-
fiald, fca fiald- founu hntu til foun, unntu unntu foun,
foun- founu og Soma- hntu, foun fiald- founu founu

X 13 Lign med de gamle Breve og Gejstene, indtænkt af den gamle
Kong Ladmar paa sin Døds Tid, som blev alle de danske
med Rette. Men det var Torstens Kærlighed: indtænkt af
som i ff. Olsons Delincaion paa Kærlighed, og med omvendt
en. Se Limiten Sverige, p. 109. 149. men det var alle de gamle
nimit Secere, som i de gamle Ting paa den gamle og den gamle,
Clausens Jøseph. Norveg: og paa de facto; og i det gamle
og i det gamle, om det gamle, men ikke i det gamle, men
med det gamle. Vil man ikke bryde sig paa, det gamle
og den gamle for det gamle, og den gamle. Den gamle, og
den gamle og i det gamle, og i det gamle. Den gamle.
Den gamle p. 40. ikke fuldt at den gamle af den gamle
Den gamle og den gamle paa den gamle, p. 173. Den
den gamle og den gamle for den gamle, og den gamle,
fuldt, at den gamle for den gamle og den gamle
den gamle; og den gamle den gamle, og
den gamle in den gamle paa den gamle, og den gamle,
den gamle og den gamle, som den gamle, men den gamle
den gamle. Den gamle for den gamle, og den gamle, den gamle,
den gamle, og den gamle den gamle, og den gamle, den gamle,
den gamle (Heimsk. p. 96.) Karl og den gamle den gamle
den gamle, og den gamle. Den gamle p. 253. Den gamle,
den gamle og den gamle, og den gamle, den gamle,
den gamle den gamle, og den gamle, og den gamle, den gamle,
den gamle, og den gamle, og den gamle, den gamle,
den gamle. Den gamle, og den gamle, p. 194. den gamle, og den gamle,
den gamle og den gamle, og den gamle, den gamle, den gamle

2

Spilthu sian, at Kong Frodo namn Hovrigs inndragning
in Kongdømmet inndro sig end Atropim, som d'lid
Kong Kong Chengil, og Biarumland end den Hovrig, f'ild
den og Frodo Kong Kieker. See saamen Historia p. 93. apud
Saxoem repetitur. ~~See~~ Og nu det j'indsigelig, at de gamle
Biarman navn Cappan, til spilthu d'ags. B'indring mon ikk
f'ar B'ofen und Hof. Sch'ofen ord lade sig uter und Biarman-
G'indes Havn somala C. Heimskr. p. 253.) spilthu nu midt
in G'indes Havn paa f'uld, og lid foraud'nd, f'omel f. f'ild
mel paa Cappil. For naar inndragter uti Chalangeri
Tromsøen f'adles det ud; f'ie inndrag'nd navn Biar-
man, som'nd' af Barbarer, og f'uld Lov af den Hovrig
Kong at bor i Chalanger; unnd' lade inndrag'nd Cappil, og f'ar
Cappil f'ad'ns i den Havn. Men som vil lade Biarman
land f'ar, sae blivns det i f'ildbevilg'nd G'ind'ns og Biarman
land den inndrag'nd, og inndrag'nd Hovrigs, f'and'ns
und K'igland. Sae siges indre Hovrigen i f'ild'ns og
Kong Havn den gamle. Sae siges indre i Clap Saga
namn Klapp'nd' l'om, p. 750-54. C. f'ild'nd f'ild'ns
ind'nd' paa Kongens f'ild'nd') at h. Kap, lig'nd' f'ar
f'ar Herald Hovrig, og inndrag'nd alt f'ar G'ind'ns. f'ar
skinna siges lig'nd'nd. f'ild'ns f'ar f'ild'nd' f'ild'ns i f'ild'ns
Hist. Nov. P. V. p. 162. Inndrag'nd f'ild'ns f'ild'ns
af f'ild'nd' f'ild'nd'nd'nd'. (2) Havn den Hovrig f'ar og
ind'nd'nd', da siges f'ild'ns, at de f'ild'nd' f'ild'nd'nd', og unnd'

in omni Romania ille partem esse Gandringem, sicut in al Romania ille
partem ad Finmark. (C. Vm. Heimsk. ubi dicitur: (C)
Iugum ad aliam partem usque usque ad usque land, ubi dicitur
Andou in finem Bismarckland ad Finmarkem, in finem
immediate per finem andou; et dicitur de usque in usque
Gimundus ad finem usque, in usque in usque, sicut in usque
de. Videantur supra dicta. (C) Ad hunc finem Finmarkem ad hunc partem
in usque usque ad usque usque, in usque ad hunc usque, et hunc
partem in usque ad hunc Gandringem, in usque ad hunc Gandringem in usque
land. sicut in usque ad hunc usque, ad hunc usque in usque
nunc ad hunc partem usque Gandringem, ad hunc usque ad hunc
hunc Gandringem ad hunc usque in usque ad hunc usque
Stillest. p. 56. Erich Haraldsen in usque ad hunc usque
ad hunc partem usque. p. 233. Da hunc ad hunc usque ad hunc
land, hunc de hunc in usque, ad hunc in usque, ad hunc
usque, ad hunc usque, ad hunc usque, ad hunc usque. In usque,
in usque usque, hunc de hunc in usque, ad hunc usque.
Da hunc de hunc usque, ad hunc usque in usque ad hunc
usque ad hunc usque etc. hunc in usque usque usque, ad hunc
usque in usque usque, ad hunc in usque usque, ad hunc usque,
hunc ad hunc usque usque usque in usque usque, ad hunc
usque usque usque usque, hunc de hunc usque usque in usque usque
in usque usque, da de hunc usque usque, usque. Usque, usque
usque usque usque usque usque in usque usque: In usque
ad hunc usque usque usque usque, hunc in usque usque, in usque usque
usque usque, hunc usque usque usque usque, in usque usque

Demokratiskone. Dunder l'et det Høye Diaprin i bueke deliration
indlætt. Driarupland byens som ud land, fuld af gløge og
Chandri, gauld skivtner; og for god blod-fordel under. Driarup
gjømlyg Høye. Saalund. Far og vil a' som da fuld Archangel. Driarup
for den den saa mig ud b' sig, og Dunder om mig for Archangel for
vunder mig ioldig Høye, som land. Driarup gijg. Dunder for
vil og Driarupland, det er: Høye Land, Li Cappen, Høye Høye,
som b' sig me, Driarupland, som Driarup ind Driarup i Høye,
den kaldt vunder nu Høye Høye, til den Høye. Dunder Høye
Høye ikke feller Driarupland, naar Driarup feller som
feller den, som den feller i Høye Høye i Høye Høye.
A.) Høye Driarupland og den Høye Høye Driarupland, vil Driarup
Høye Driarup land i ad mig i Driarup land, at de ikke er en i
som Driarup land som den Høye Høye, og feller Driarupland
til den Høye Høye som den Høye Høye. C.) Driarup: Høye Høye
som Høye, Høye Driarupland kaldt den Høye Høye: Høye
Høye. D.) da den Høye Høye feller som den Høye Høye i Høye Høye
for nu Høye Høye, Høye Høye, Høye Høye, al den Høye at
mainsenem at Høye Høye Høye Høye Høye i Høye Høye,
Høye. Høye at Høye Høye V. Høye Høye i Høye Høye, Høye Høye
Høye: Høye i Høye Høye Høye Høye, den Høye Høye Høye
for at determinem i Høye Høye, under at Høye Høye Høye
andem om Høye Høye Høye, og per consequens om Høye Høye
Høye. E.) Den Høye Høye Høye, at Høye Høye Høye Høye Høye
Høye Høye Høye Høye at Høye Høye Høye Høye Høye Høye
Høye Høye; Høye Høye Høye Høye Høye Høye, og Høye Høye

ilda nödig ad begära. For 115 har tidnu en föjädlig Christ. 4.
 i Rinnussten, som nu äro. s. 1 i nu ~~en~~ Danmark på warden
 idensur, som paa den salomon herand far skand, som nu äro best.
 Anno 1602. Sii in hac domo Christianus Leuensis. Den sanna tid

lod sau foun gnon-Dingum i Svelgand, at wisa sin skots bittis,
 sud af Nord-Sjilend, og sin skots i uroome. (6.) Alder af idden
 Ristum skal sig, at sau end hoga fording af dunnung quinden
 no appaard Nord-Sjilend, og Nord-Sjilend-Skatten, da, sou Lad den
 Selgaard, idnu Christ. 1150 q. ad. Conventur burtum, men nu år 115.

Uer-lob-lobur, sinu de dauter siiga skal af Nord-Sjilend. Pannu
 dnu foun gnon og nuur foun gnon sin skalmis i dnu om julm
 for indat woren paa Rommugraun, om dnu nu Rommugraun
 oparen, at dnu af Nord-Sjilend skal ginge til Rommugraun
 furtur no wistly inka, andet sud dnu gunde i skentions paa

Nord-Sjilend andly, for sigeltn og litta pudentis andlyg
 gidompa liffuik. Alder endat wot, at da i Christ. 1150 år nu
 andman i skalmis nu for sig Rommugraun dnu skalmis i dnu
 appaard, andi dnu har idden Rommugraun til dnu opning: sou
 og sau dnu dnu wotno andly 40 år: i herant hant, at dnu

Sed woren and skalmis i skalmis paa Nord-Sjilend skalmis
 i skalmis skalmis all for andly, sou dnu og continer nu
 til dnu dag, aluer for af wunden Ristum dauter skalmis skalmis
 skalmis, da det allert war nu lignu i dnu for skalmis: dnu litta
 gn ka skiden, utan varanger til Indiaer. Og seri q. wot dnu

3
 for Ladad sae wittig Rommugraun, som skalmis dnu skalmis
 fra skalmis litta til Indiaer 8 år dagno dnu: for indly

Høgen i Nørge, mid i Gamle Apenland, under Nørge Land samt
 Christian. (8.) i Land Vestind, sanden Panke, som det der
 de Alderlige Magt paa Nord-Sidst, og Rindw-pindesind, og i
 de Rigel Magt den Nørge, Rindw-pind. Mordemans Lepore til
 de Nør-Sidst, som midt af Mordemans Lepo: Mordemans
 Cappen, og Nord-Sidst ind i Terskoi Lepore: Nørge Land,
 Nord-Sidst-udst Terskoi Volochio: de Nørge Mest, Rindw-pind
 Magt nu kagan af Cappens Magt om Nord og Mest.
 Targe-Rindw: Nørge Rind, og Targe-Rind: Nørge Mest.

(9.) Rindw Land i Nørge Rind-udst Rindw-land til Rindw-land,
 om Rindw-landens Rindw Land om den de Nørge, det er om
 Rindw, Rindw og Rindw. Mest paa de Sted af Nørge Rindw-land,
 som vi jo afstaa til Cappen, som paa en lign med den,
 saa som til Rindw og Rindw-pind, som om det med Rindw.

(10.) Nørge Nørge Rindw Land paa Nørge, Land som om den med
 den om Rindw, om den. saa langt som Mordemans Lepore,
 og Terskoi Lepore paa den. Mordemans og Rindw-pind til saa
 den som om den som om den Rindw-land af Nørge Rindw-land.
 Rindw-land, det som om den Rindw-land, i den Nørge Rindw-land,
 den p. 234. Rindw-land p. 681.) saa og ikke alene i den som om den,
 som om den Rindw-land om den Rindw-land om den Rindw-land
 om den af den, som om den som om den Rindw-land
 om den af den, som om den om den Rindw-land om den
 Rindw-land om den om den Rindw-land om den; de om den
 af den om den om den, om den Rindw-land om den Rindw-land

Coyntes Geylun, som unum paptu paa viferis af Pabst mand
skots, nok vaxande, og dnu for til hvid, sidende laun dnu med, at
laun maade, som uagne skind skot af hvid, og hoi falden, dog
dnu med, som paa laun vil laun for af dnu. fnoan bnde
fndre til gade, hvid uun pnu iug paa vardenes sol. Pnu sine
Lappu. hvi nu, paa viter uun gnu, som gnu af fnoan i hvid
fndre, som hvi fnoan fnoan vil.

Deres Gistendon angaende, da nu det poren hvid, at hvi
fnoan nu, og dnu til Crilifid til hvi hvi hvi hvi af hvi
hvi, nu af hvi fnoan dnu. Pnu, hvi fnoan hvi hvi
fnoan nu dnu hvi hvi hvi, og fnoan hvi hvi hvi. hvi
fnoan hvi hvi, at dnu nu hvi hvi hvi. Pnu: Gnu hvi hvi
nu hvi hvi hvi hvi hvi, fnoan hvi hvi hvi, uun hvi
hvi hvi hvi hvi hvi. i hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi
fnoan nu hvi, fnoan nu hvi hvi hvi hvi hvi, som
fnoan hvi hvi hvi, hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi
hvi, som hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi. Pnu hvi
af hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi
hvi hvi, og hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi
hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi
de nu hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi
i dnu hvi hvi hvi hvi hvi, og hvi hvi hvi hvi hvi hvi
hvi hvi. hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi
hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi
hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi
hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi hvi

pommelii. ~~Pruyten~~ silningum Maud i huius, somud lau mid
 lappij luv salme galgunum. Han sijt no af sin galgun lad thet,
 loe lau laguna sig sacramenta anaten de pualdylsijt gries,
 og bidt, vider lappenu konung. flundig og hainig lau mivris blidn
 gud. Saa, vindaquna de idi Bonetti, kan ladvu vor og tronuz
 anstilt. Haard ostomun af ac Olsen luvit drun om de tuss,
 som som galigud, Maridde: Godt i sig vord, sp os lade,
 gi sidn idn. I i hofanvun luv drun og iud itta, vinn al
 loren sig, idn salu kung de al pordidn, alvun de ladvu luv
 siunvun af nu ad og da kyndig vofn bounu. Inimad nu
 de ladvu siunvun harku Choldmud, saa af vofn siunvun,
 fvor vofanvun de tolz nri i sin tuss, lov idn luvun til drun,
 vud vundn de ladvu skinnud vud sig: Og no dnu idn, al vundn,
 vud nu de ladvu lappnu vofn, som lappvun vofn idn
 vud al luvn drun tuss, vud de luvn hofn vofn vud drunvud.
 Man luv luv idn ladvu, al Cholden af ladvun vofn vofn
 pordid, og vundvofn ladvun vofn, vud ladvu de vofn vofn
 vud vud vofn ladvu; og de ladvu ladvu, som vofn ladvu
 som frun ladvu, ladvu vofn af vofn ladvu, som de ladvu
 vofn ladvu, ladvu vofn vofn vofn ladvu vofn vofn
 ladvu, ladvu de ladvu idn idn ladvu vofn. Idn vofn nu ladvu
 frundig ladvu; som som ladvu vofn vofn vofn vofn vofn
 ladvu ladvu nu vofn ladvu, idn vofn vofn vofn vofn
 vofn vofn ladvu vofn vofn ladvu vofn vofn vofn
 ladvu ladvu ladvu, og i ladvu ladvu ladvu ladvu

nu Mand, den 11ten November 1770, den 11ten December 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1778, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784, 1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1798, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1847, 1848, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000.

Commisfionen angatnuh apud nos, cum fignis caritatis no-
gud dicitur p de sepe, utroque una mediantibus, da
genuitatem i dno fag unius ad ipse Romanis ad dicitur.
gag faldro huius fides andlandin ficut ovno Most- faldro
Capparon, foun non de fclauantia af allen dno, foun gis fclau
fclau in dno gignit fca fclauantia fclauantia, af in non fclauant
i raitaun fclauantia fclauantia, foun liden fclauantia ou non fclauant
gagn, naas de fclauantia naas fclauantia ovno dno, af faldro dno i
foun Ceremonias fclauantia, dno dno fclauantia dno fclauantia
gignit unid fclauantia and gignit, id exempla fclauantia, fclauantia
quam good in horkines, nedum Christianos licet, af ligis in
dada unid fclauantia af fclauantia fclauantia i dno fclauantia, fclauantia
af gignit de fclauantia fclauantia fclauantia fclauantia, unid fclauantia
af fclauantia fclauantia fclauantia af fclauantia fclauantia fclauantia
no good fclauantia af, af fclauantia fclauantia unid af ovno fclauantia fclauantia
fclauantia in dno dno fclauantia fclauantia fclauantia, fclauantia fclauantia
auf fclauantia ovno fclauantia; fclauantia fclauantia af fclauantia fclauantia
fclauantia fclauantia af fclauantia fclauantia unid, da af fclauantia fclauantia fclauantia
fclauantia dno. fclauantia fclauantia fclauantia, af fclauantia af fclauantia fclauantia fclauantia
fclauantia unid fclauantia af, af fclauantia fclauantia dno af fclauantia fclauantia fclauantia. fclauantia
fclauantia fclauantia fclauantia, af fclauantia fclauantia fclauantia af fclauantia fclauantia fclauantia
af fclauantia fclauantia fclauantia, unid fclauantia fclauantia fclauantia fclauantia, fclauantia
fclauantia af fclauantia fclauantia fclauantia fclauantia fclauantia fclauantia fclauantia fclauantia
fclauantia fclauantia unid fclauantia fclauantia, naas de fclauantia fclauantia af, af
fclauantia dno fclauantia fclauantia fclauantia. fclauantia fclauantia fclauantia fclauantia, af

fan far i myn Lappne, om fan wisne Gøve og Høved-firdmen,
 og forindem Didermeland, gauda Lappne un Kjødn-Bæde, fan
 fan nok op Samojedisk Lappne, hvilte nra mist den Indviingne,
 da nok af den nra Klu Dødn; og fan ilti sigtten ved det
 Gledelands tou fan far op bjerg itland den, undi angtrund
 spring den del landdæltig fud og Chisandrus Andageth, fi
 in fanen ogas Cibidnes, inuabile conjugium, iutur in gaudu
 tou ~~un~~ unistign, nra gaudu vilde, fan in nra fber ~~to~~ Gled,
 og faldens nra nra nra af de gaudu Bivau nra. Mangful
 sigt vilde findes og den; du blot sigt da anden Chisand Lapp
 nar, al siben Chisandruun inkom den den, fløst alle vilde
 til de fudruke Samojeder. Gud op velle du blot i jens klavn
 nra Klad del salig Ophjving for de arun vilde, al de fan
 vil, tou den Bæden de anden Lappne, merste siben omvund
 te! Gud Earen vilde fudh ud ved Gaudu siben fresser den
 ind i sigt ferdvæling fudh, og lolden nra und Gaudu sigt
 fud! Ja Gud nos allvondigst Konge vilde ferdvæling Earen
 ren dret!

C) Kong Christian 5te mentionner den Stalmyrte Kristus
 Bødkering i Rosorden. af 1691. 6 Jun. Ark. 4.

C) Danis Ruffia olim dicte Ostrogard, beste Helmolde
 Histor. Slavon.

Addenda.

Topoe verum Ganvici et Giarmis sibi in promontorio
 Venetis in notis ad Heruvera Saga, cap. 1.; nam in notis ad

Herrando Saga flumen Vinæ, cui Sylva Biarmica cognominis,
in Sinu Gothico, invita natura detinetur, quod forte decepit Schef-
ferum, ut Lappo. p. 12. prope Sinum Gothicum Biarmiam existi-
tæret, licet ipsa, quæ eorum, Herrando-Saga utrimq; meliora
docere possit, dicens quippe Biarmie rivas se in Gaudisfjorm ^{Alap-}
bism (Clypeo Scheffero.) vel rectius Gauspigijs h. e. Gauspigitum
mare exorire. Gaudisium autem est mare album per antea dicta,
non Sinus Gothicus, ut coniecit Schefferus: et Vinæ cum ramis se
in mare album exoriat. Nec mirum, ipsud vel maris vel Sinus dictum
patribus Garpil, cum Biarmia ultra Gaudisium incole, infectis
magico carmine et veneno, quod Gorda vocant, acq; agraq; hosti-
bus fore imperium facerent, de quo nulla indicatio Snorronis et
Saxoris locis, et apud Ol. Magn. Hist. Sept. l. 1. c. 1. ubi verborum
Saxonem p. 17. describit. et quomodo Thoris Cynicus alij è Finmar-
tia solvens in et ultra Sinum Gothicum, nam ille idem è Schef-
fero, qui Gaudisium, navigare possent per Sapa nisi forte mare Dei-
theri? Verosimiliter eorum Lappus è, qui flumen Varangense velen-
rum Gauspigi stabiderent, licet hoc placuisse illis Gauspigijs videatur,
qui Biarmiam prope Vardham potuerunt, nec olim nos ab illa
sententia abhorruerimus, decepti à Varangensibus Sinus frastri quodam
prope Raffe siden etiam adhuc vocato Gauspigi, qui tamen probe à
veterum Gaudis termino Norvegiæ distinguedus; nam non ultra
Varangensem Sinum Biarmia, sed Södergölandensis mors, non pla-
na demora, sed horrida juga, neque ibi Pelina, qui, in Laponia, Fin-
mannica Laponia et Terschica Laponia et toto mari albo, longè
ge à Varangensi Sinu distat: ideo quoq; Gauspigi Norvegiæ Fin-
mannica debiti, non in Sinu Varangensi, sed circa mare album
querendi. Claus Magnus guri Panico in Tarskide non ^{proq;} ^{esse}

videtur, dividens Garmiam in ulteriolem et ceteroem, cum nullum in
 Garmiam jus nobis super sit; Sed nulla citra Garmiam, quia potius
 ultra quodammodo e Garmia ex fide omnium priorum monumentorum.
 Claud Lampadius se sequi Saxonem Sialandicam profectur, Saxo autem
 p. 161. ulteriolem Garmiam quidem nominat, sed non ceteroem indicat.
 Verborum: in ulteriolem Garmiam navigabit, sic est sensus: Gau
 Nafsluð odanlang þor, iud; dyflang þe Galignuð stiftin ið Bria,
 minu. Torsius tamen sententiam ab Olao de. indicatam Saxonique
 tribuit. Sed commodum nominatus e, ex illo ipso quidem quam aliquid
 non constabit, et Garmiam esse mare album, et illo distingui a vicinis
 reano norvegiæ; circa sinum enim præfationis ita loquitur: "Inferior
 oceanus pars - - - solido limitatur aspectu, quem maris terminum
 gones nostra veteres Garmiam dixerit; igitur inter Garmiam et
 meridionem pelagus breve continentis spatium patet, mare idem
 secus allagra prospectans, quod nisi verum natura limitis loco congrua,
 sit pene fluctibus abscissis, Sveciam norvegiamque conflui præter
 ostia in insulam redeissent." Garmiam vocat Saxo, quod veteres
 quos citat, unquam dixerit Garmiam. An quod eam tempore libe
 re scripta e? Ex pino (Garm.) dici videtur, nam illa arbor in
 Garmia, et circa mare album, luxurians, cum aliis in Finmarkia
 non pinis, sed abies gerimus dicitur. Quod autem mare album in animo
 Saxo habuerit, ~~hæc~~ patet, 1) quod terminum maris in solido aspectu
 figat. 2) quod ad appellationem veterum nostræ gentis provocet, qui
 certe nullum aliud Garmiam quam Saxonis Garmiam norvegiæ.
 3) quod nisi mare album, et sinus Finmarkis, vel eius lacus Ladoga, qui Fin
 nico per fluvium Retsaricum adheret, vel qui propior mari albo
 e, coniunctus lagon Ladoga per fluvium Gikensium locus Onega
 nisi, inquam, hi duo sinus per interiacentem partem terre
 Somesum sane modicum brevem separantur, jam esse Scantia
 vel Scandinavia insula, ut creditur veteribus. Sed ne ista

vel nova Granvici lectio appareat, locis Plinii apprimè ferrito-
rum Noricum illustrans, Lib. VI. c. 13. Gub. Gronov: 31. Frimum inde
(ab Hyperboris) noscitur promontorium Celtae Lytarnis, Gubi,
in Carambucis, ubi casata cum siderum et Rhyphobrium rubellum
deficiunt guga. Job. Arimphos quosdam accipimus haud dissi-
mlem Hyperboris gentem. Joves illis nemora, alimenta buogae, capil-
lus puxta feminis usq; in probro exatimatur: ritus clementes. Ita
saceros haberi narrant Pinvolatos esse etiam feris accolarum po-
pulis; nec ipsos modo, sed illos etiam, qui ad eos perfluxerunt,
Per Hyperboras intelligo quicquid ab ulteriore Granvici ripa in Zem-
blant, et si quid ultra, protenditur, praecunde Torfæo, P. I. p. 8. quita-
men Plinii locum non explicuit. Promontorium Lytarnis iudico
esse Capo Candenses; ergo Plinius Carambucis è mare album,
quem dum per Pirnam Harduinus interpretatur, cogit Plinium
proferre ipsam mare album, et meminisse tamen Plinii in mare
album se exonerantis. Carambucum autem esse veterum Gandvig,
jam dudum vidit Vexlius, quæ sententia verosimilior est, abson-
vato, Saxonem dixisse terminum maris Granvic, unde Plinius Ca-
ranvic, et inde Carambuc ad imitationem notioris Carantibus in Asia.
Harduinus odoratis è hanc veritatem, Album mare alio nomine
Granvic appellari, T. I. Plin. Oper. p. 176. granvici hanc observationem
ad illustrandum Plinii Carambucum natusus paverit. Arimphoi
autem dicti sine dubio è Gotinheimorum Regna Scandinavia, de qua
Torfæus P. I. p. 317. Sunt autem Gotinheimi veteris illius tractus in-
colo, et crediti sui beneficii, Sastambibus Edda, Historia de Gen-
tibus apud Saxonem, aliisq; monumentis. Vetus scriptor Philemon
regni Norvagicæ maritimas terras, quas Chonimarisam appellavit, exten-
dit ad promontorium Rubens apud Plin. L. VI. c. 13. Promontorium

hoc Harduinus vulgo dici credit Nordkind vel Nordcar, in extrema
 Norvegia versus Septentrionem situm, confundens ut Synonyma duo
 distincta duo promontoria, alterum insulae Tharsoe, quod est Nordcar,
 alterum peninsulae Cjaguispiang, quod est Nordkind sive Kinderöden.
 Lappones vocant ribrum rids, et ripem in Tana prope Gulhol-
 miam appellant Rübsfalle i.e. ribrum petram, ut multa loca
 quae ribra appellant, à rübs appellarunt. Sed nihil hic deservio. Rübs
 tamen non incommode eruduntur esse promontorium clavis Albi, Ostet-
 kind vel Sotanas, et quod nunc inde sequi debet, Cronium nunc vi-
 detur esse idem quod supra Cambicum, hoc est album, Verelio iudice;
 nisi forte potius mare Scandinavicum congelatum, cum à Thule ad
Cronium sit unius diei navigatio, et mare illud dicatur Cronium,
Plin. l. c. cap. 16. Licet et mare album gelu hiberno ita rursus, ut
 à Candelae ad urbem Archangeli per glaciam negotiabile emittit.
 Terminat ergo Finnavia et Norvegia Mare album, et Thule
heimi (quibus Sueciae Scaniae, ut nunc his Russi) quousque
 regnum olim se extendisse Annales asserunt; sed utinam Regnum
Christi Apostolice administratum, eo quod usque per Sensum Thule
Dano-Norici Regni Monarcham se ut ignando extendat!

EPIMETRA.

Si Nourmanskoi Lepori et Terskoi Lepori sunt populi Scand-
 naviae, ut sunt, efficiendis quippe Mari Albo et Sinis
Finnici trachis, ut Scandinavia evadat peninsula, quid jam
Russico Imperio cum Scandinavia? Minus esse istam Cronis
facturam, si nobis adempti Lappones restituantur Seleni Christi,
 persuaso Russorum Extremore, ut Cathesis istis per alios
Monachos docentur, et concesso, ut in Candelae et Malnis,

ad quae imporia fuit temporibus Lappones confluerent Nord- et Sör-
cienses, veluti in imporio Archangeli factum est, orthodoxis
istic negotiaturis templa exhibentur, quae certe non contemnen-
da diffundenda verae religionis est occasio.

Harduini ad Sabulendam tunc Nordkind et Nordkap signonij,
miam recepit Schofferus: ad minimum eundem errorem errat p. 15.
existens promontorium, Nurenio Norkum (Cape Nordkind) de-
tunc esse idem quod Nordkap. Septentrionem autem illam, quae Rube-
as, ultimum gloriaris ad Plinium promontorium per Nord-
kind explicuit Harduinus, sine dubio deducens il ex rebus Nurenio soci-
dem, et à Schoffero perita Tossii et Girscholtii observatione, quae
Loram peris ultimum continens esse promontorium Norkum
statuit, et ultra illud mare glaciale: quod et verum est, si ad Go-
ream calculis feratur, et insula Chagerte, quae ubi hinc conuegit
Norkum ad Boram eminet, continenti non annexa est.

Ut falsum Schofferum, in ea sententia, quae Lapponia et hodierna
Lapponia eadem statuitur demonstratum est, ita omnino veris est,
cum dicit, veterum Scythiarum, vel Scythiarum et nostros Lappo-
nes esse panem gentem (p. 12.) Me imprimis illam veritatem do-
cuit Lapponum consuetudo collata cum loco Saxonis in profat.
1) omnis sine: 2) Suevia et Norvegia partes ortibus Scythiarum incedunt.
3) Quae gens iniquitatis aveta velicidit montium inaccessa venationis
4) amore seclatur, locorum complacitas sedes dispendio Librica
5) flectionis assequitur. Neq enim ulla adeo rupes prominent, quin
6) ad eius fastigium calida Farsus ambage perveniat. Immo Farsidem
7) vallum profunda relinquens Scopulorum radices tortuosa
8) giratione perlabitur, sicq meatum crebro declinationis obli-
9) quitate perfectit, donec per sinuosos callium extructis destinationem

11

loci caecum expulerit. eadem apud finitimos mercurium locogru-
 rindam animalium pelibus uti consuevit. Huc facit quod in sua
 Historia fere Lapponia, nunquam Sibiricinnia, in praefatione, quae
 Norvegia et Suecia Panisq. descriptionem instituit, iterum Sibiric-
 innia, non Lapponia mentionem faciat. Schefferus autem ab in-
 tellectu hoc argumentandi genere, dum pari ratione Lapponiam hodie
 exnam et Giarmiam septem esse eandem concludit, quod Saxo
 Giarmiam in Historia, Lapponiam in Geographica praefatione me-
 morat; nam Saxo non in mente erat describere in sua praefatione
 exteras terras, qualis erat Giarmia, sed etiam illa memorata regna,
 quae certe ultra Giarmiam sita erant, praedictorum regionum, Ermi-
 nias. Nec quod Schefferum, magnam veteris Giarmiae et hodiernae
 Lapponiae esse convenientiam: ipsi hoc ulterius probaverunt ex Giar-
 morum advenarum posteris Malangum incolentibus, et Lapponice,
 quod ipsi audierunt et vidimus, et Cyrenicibus et vicentibus; sed
 Giarmiam orant quidem Lapponice dantis Sirculis quidam, at non
 hodiernam Lapponiam incolebant, non magis certe quam Syden-
 ses Lappones Finmarisciam vel Lapmarisciam.

II. Nordst Lapmark udi Svenske Landet. Laa An-
 gona nlluo Indigere inclijve indil dleus gler indur. Pnto. vijj.
 qua lignuod de Garmyteru Enadach lar Garmyteru Lapponia Pra-
 ces. De Poronnyde Dyne i dnd Land nro: Indigere, Hrosby, quid-
 by, Hivrar, Kondigen, orna fapilja Stadyn Garmyteru lar Kildagud
 Ny gud, unu illinc utturalde os ghar nnd sig. 2 de Argimenter
 Nilmanus os dnd Land i Kildagud, Siel Dyggren og Skaten.
 W de Garmyteru Indigere Hly, at Pnto. vijj. gnu nnd dnd nnd

og indvunden uend, ja Pencilin af de saarum deino, og saa
Cantus de fjad som ligger under for Lindard i Pencilin, nu ikke
skudt ind i en pille Konge og nu Ecclesia, da skulde den nu
fjind den and med det bide, og Pencilin som saa dundil og, og
saa og til den, naar de vilde ind i den skilfulde og sundlig
dysn, for saa i en omgængelse. Og fjad for Pencilin
und og et i den Land og byfalden? Lad saa de ingen, og ad den
nu for gind saa saa for den ind. Pencilin, og de vilde bide,
saa de ind saa fjad og saa den ind. Pencilin. Althi nu
Brid gind. Pencilin, og saa mark i den omgængelse, da
for de ind og i den, som Pencilin for ad den, for ind
og for saa saa den ind og ad den ind. Pencilin, ind
saa den ind den ind og ind den ind og ind den ind, ind
de ind ind den ind den ind den ind, nu nu ind den ind
ind den ind den ind, ind den ind for den ind den ind
af den ind den ind, ind og saa Capitan i saa ind, den
den ind den ind. Og nu af den ind da den ind den ind
Kongens ind den ind, for den ind den ind den ind den ind
ind den ind. Capitan og Pencilin den ind den ind den ind
ind den ind den ind den ind, og den ind den ind den ind
ind den ind. Og den ind den ind den ind den ind den ind
nu, af den ind og ind den ind, ind den ind den ind den ind
den ind og den ind, for den ind den ind den ind, da den ind
den ind den ind og ind den ind den ind. Galden ind den ind den ind
den ind den ind.

Deus Corispendom. In fjad Pencilin af den ind den ind
den ind den ind. nu ind den ind og den ind den ind den ind

Kalimo sig.) og fanns Cappellan nu þou nu þouar: Gá 7. Has nu de des
 grannurlyg du, Lam Bidsþrigg, og at Cappi i þou þau þae þymþ
 og Cappi, Evangelii þou þou, Catechismum og Landþing údval, þou nu
 Lamb de, údval, íþau at þou þou, þou og údval latin, indtil de þou
 Grammaticam, de de þou þou þou Gymnasium i Hernesund, þou man
 þou, þou nu þou þou þou þou þou þou þou þou þou þou þou þou
 Upsala. Indtil nu, at þou þou þou þou þou þou þou þou þou þou
 de. Granii þou þou: þou þou nu de þou þou, at de þou þou þou þou
 þou þou, indtil þou þou þou at þou þou nu þou þou, þou þou þou
 þou þou; þou þou þou þou þou þou þou þou þou þou þou þou
 þou þou: þou de þou þou þou, at þou þou þou, þou þou þou þou
 þou þou, og al þou þou þou þou þou þou þou þou þou þou
 þou þou þou þou. Indtil nu, at þou þou þou, at þou þou
 indtil þou. Indtil nu þou þou þou, og þou þou i þou þou þou,
 i de de þou þou þou de Cappi. þou þou. Gaslandes þou þou þou þou
 nu þou þou Gabriel Indtil þou, og at þou þou þou þou þou þou
 þou þou i þou þou nu þou þou þou: þou þou þou þou þou
 nes þou þou þou Manuale Svecicum ind þou Cappi, nu þou þou
 þou nu þou þou. Schæfferus þou þou þou. Indtil nu þou þou
 at Cappi indtil þou þou: þou þou þou nu þou þou, þou þou
 nu þou, nu þou at þou þou þou nu þou þou þou: Þou
 Stephani þou, þou de þou þou, þou þou indtil þou þou Cappi
 Manuale Lapponicum, og Epistolarum thesauri Catechetici Pauli
 ni, Kalimo sig.) de þou þou þou þou þou nu þou, og þou þou
 þou, at at þou þou þou þou þou þou þou þou þou þou þou
 þou indtil þou þou, at de de þou þou ministerium þou þou þou

Sælligheð þess, þou Chaldingudnu Vilgæir þessandi Þorq. Átt
næð þessu þyðaluk þann at af þessu þess þessu Chyllum: þú er ,,
va þess, at ver þessim, karla-þorn oc þessinga, er Olaf þessur ,,
Sierna kyrkio-gærd Enstaks.

(Infuld þessu þessu, gærd þessu

þessu og þessu þessu 38, 6. 21 f. v. i þessu þessu
þessu þessu i þessu þessu, VII, 1826.